

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ
ในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
Factors affecting Public Participation
in Solid Waste Management in Khun Pad Phaeng
Subdistrict Municipality, U Thong District,
Suphan Buri Province

(Received: Sep 2, 2020 Revised: Dec 5, 2020 Accepted: Dec 20, 2020)

วุทธิเมธวี เกื้อกอบ¹
Vhuttimethv Kuakob

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จากการเก็บข้อมูลจำนวน 346 ชุด ผลวิจัยคือระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะอยู่ในระดับมาก และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม การจัดการขยะ

¹อาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Abstract

The purpose of this research was to study the levels and factors affecting public participation in waste management in Khun Phad Pheng Sub-District Municipality, U-Thong District, Suphanburi Province. From the collection of 346 data sets, the research findings were that public participation in waste management was at a high level, and the perception of information affecting the participation of people in waste management is statistically significant in all areas.

Keywords: Factors affecting participation, Waste management

บทนำ

เทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ความรับผิดชอบในการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้มีการดำเนินงานด้านการจัดการขยะในชุมชนตลอดมาเพื่อให้เกิดคุณภาพด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนในชุมชน อีกทั้งเพื่อเป็นการสนองตอบแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559-2564) กระทรวงมหาดไทย อีกด้วย ซึ่งในปี พ.ศ. 2559 เทศบาลตำบลขุนพิดเพ็งได้ร่วมกับเทศบาลตำบลระยองโสสม และเทศบาลตำบลพลับพลาไชย จัดทำโครงการผลิตไฟฟ้าโดยใช้ขยะชุมชนเพื่อที่จะช่วยฟื้นฟูให้สภาพแวดล้อม สุขอนามัยของประชาชนดีขึ้น ห่างไกลจากโรคร้าย และช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกในการทิ้งและกำจัดขยะให้แก่ประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งโครงการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะเพื่อจะได้ทราบถึงระดับของการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ เพื่อเป็นการสนับสนุนโครงการดังกล่าวให้เกิดเป็นรูปธรรมและสำเร็จผลดังวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น

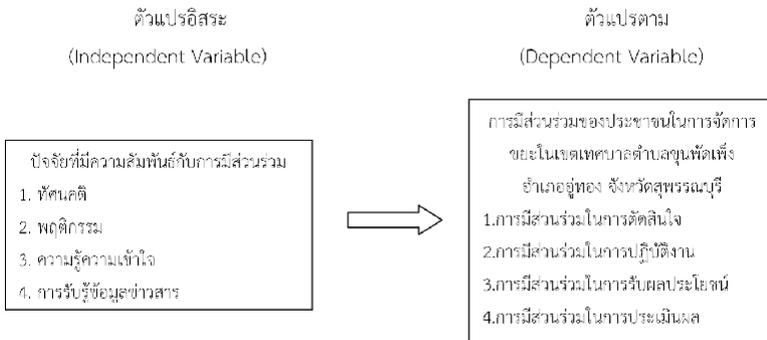
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ประชากรอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลซุดพัตเพ็ง จำนวนประชากร รวม 5,398 คน หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมตามสูตรทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973, p. 887) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ 372 คน ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating scale) ตามแบบของ Likert (1967, pp. 90-95) จัดส่งแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 372 ฉบับ ด้วยตนเอง และทางออนไลน์ (Google Form) โดยมีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 346 ฉบับ และใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) คำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis) วิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อหาความมีอิทธิพลต่อกันระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระกับตัวแปรการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลซุดพัตเพ็ง อำเภออุทองจังหวัดสุพรรณบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็งอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม

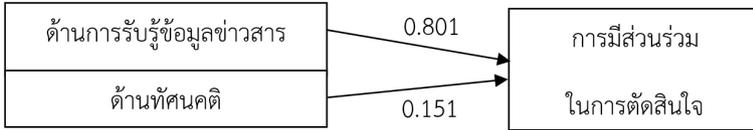
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ทศนคติ	3.56	1.56	มาก
2. พฤติกรรม	3.61	0.59	มาก
3. ความรู้ความเข้าใจ	3.84	0.61	มาก
4. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	3.61	0.60	มาก
รวม	3.65	0.59	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ($\bar{X} = 3.84$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาตัวแปรด้านพฤติกรรมและการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.61$) อยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้าย คือ ตัวแปรด้านทัศนคติมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.56$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับปัจจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภ่อู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการขยะในเขตเทศบาล ตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภ่อู่ทอง จังหวัด สุพรรณบุรี	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.44	0.80	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	3.56	0.58	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.45	0.61	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.49	0.60	มาก
รวม	3.49	0.57	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของระดับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภ่อู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$) เมื่อพิจารณาตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานพบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ($\bar{X} = 3.56$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.49$) อยู่ในระดับมาก และลำดับสุดท้าย คือ ตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.44$)

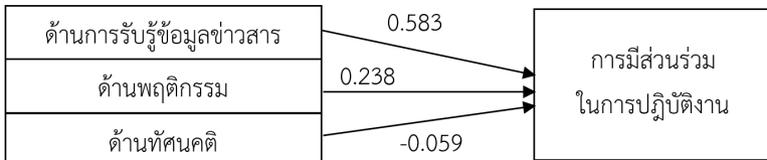
ภาพที่ 2 ข้อค้นพบที่ได้จากผลการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
($n = 346$)

ปัจจัยทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย			
	b	Beta	ค่า t	ค่า p
1. ด้านารรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	0.583	0.601	12.383	0.000
2. ด้านพฤติกรรม	0.238	0.241	4.596	0.000
3. ด้านทัศนคติ	-0.059	-0.117	-2.851	0.005
ค่าคงที่	0.809			
$R = 0.745, R^2 = 0.554, \text{Adj. } R^2 = 0.550, F = 141.817$				

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสมการ คือ
 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน = $(0.809) + (0.583)$
 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
 $+ (0.238)$ พฤติกรรม $+ (-0.059)$
 ทัศนคติ

จากตารางที่ 4 พบว่าการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย โดยค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.550 หมายความว่า ตัวแปรด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านพฤติกรรม และด้านทัศนคติ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 55.0 โดยตัวแปรด้านการรับรู้ข่าวสาร มีสัมประสิทธิ์พหุคูณ เท่ากับ 0.583 หมายความว่า การเพิ่มระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 1 หน่วย ทำให้การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสูงเพิ่มขึ้น 0.583 หน่วยตัวแปรด้านพฤติกรรม มีสัมประสิทธิ์พหุคูณ เท่ากับ 0.238 หมายความว่า การเพิ่มระดับพฤติกรรม 1 หน่วย ทำให้การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสูงเพิ่มขึ้น 0.238 หน่วย สำหรับตัวแปรด้านทัศนคติ มีสัมประสิทธิ์พหุคูณ เท่ากับ -0.059 หมายความว่า การเพิ่มระดับทัศนคติ 1 หน่วย ทำให้การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานลดลง 0.059 หน่วย ดังแสดงในภาพที่ 3

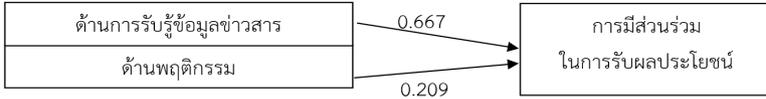
ภาพที่ 3 ข้อค้นพบที่ได้จากผลการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
(n = 346)

ปัจจัยทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย			
	<i>b</i>	Beta	ค่า <i>t</i>	ค่า <i>p</i>
1. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	0.667	0.647	14.649	0.000
2. ด้านพฤติกรรม	0.209	0.199	4.515	0.000
ค่าคงที่	0.284			
$R = 0.794, R^2 = 0.630, \text{Adj. } R^2 = 0.628, F = 291.869$				

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์สมการ คือ
 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ = (0.284) + (0.667)
 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
 +(0.209) พฤติกรรม

จากตารางที่ 5 พบว่าการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย โดยค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.628 หมายความว่า ตัวแปรด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและด้านพฤติกรรม สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ได้ร้อยละ 62.8 โดยตัวแปรด้านการรับรู้ข่าวสาร มีสัมประสิทธิ์พหุคูณ เท่ากับ 0.667 หมายความว่า การเพิ่มระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 1 หน่วย ทำให้การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์สูงเพิ่มขึ้น 0.667 หน่วย และตัวแปรด้านพฤติกรรม มีสัมประสิทธิ์พหุคูณ เท่ากับ 0.209 หมายความว่า การเพิ่มระดับพฤติกรรม 1 หน่วย ทำให้การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์สูงเพิ่มขึ้น 0.209 หน่วย ดังแสดงในภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ข้อค้นพบที่ได้จากผลการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผล
(n = 346)

ปัจจัยทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย			
	<i>b</i>	Beta	ค่า <i>t</i>	ค่า <i>p</i>
1. ด้านกรรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	0.419	0.417	8.005	0.000
2. ด้านความรู้ความเข้าใจ	0.219	0.223	3.894	0.000
3. ด้านพฤติกรรม	0.167	0.164	2.623	0.009
ค่าคงที่	0.528			
$R = 0.710, R^2 = 0.505, \text{Adj. } R^2 = 0.500, F = 116.104$				

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลสมการ คือ
 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล = (0.528) + (0.419)
 การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
 + (0.219) ความรู้ความเข้าใจ
 + (0.167)พฤติกรรม

จากตารางที่ 6 พบว่าการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย โดยค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.500 หมายความว่า ตัวแปรด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านความรู้ความเข้าใจและด้านพฤติกรรม สามารถอธิบาย การเปลี่ยนแปลงของการมีส่วนร่วมในการประเมินผลได้ร้อยละ 50.0 โดยตัวแปรด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีสัมประสิทธิ์พหุคูณ เท่ากับ 0.419 หมายความว่า การเพิ่มระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 1 หน่วย ทำให้การมีส่วนร่วมในการประเมินผลสูงเพิ่มขึ้น 0.419 หน่วย ตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจ มีสัมประสิทธิ์พหุคูณ เท่ากับ 0.219 หมายความว่า การเพิ่มระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 1 หน่วย ทำให้การมีส่วนร่วมในการประเมินผลสูงเพิ่มขึ้น 0.219 หน่วย สำหรับตัวแปรด้านพฤติกรรม มีสัมประสิทธิ์พหุคูณเท่ากับ 0.167 หมายความว่า การเพิ่มระดับพฤติกรรม 1 หน่วย ทำให้การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสูงเพิ่มขึ้น 0.167 หน่วย ดังแสดงในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ข้อค้นพบที่ได้จากผลการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าประชาชนมีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทุกด้านเป็นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะเป็น ทักษะคหิ พฤติกรรม ความรู้ความเข้าใจและการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวกับจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี หรืออาจจะกล่าวอีกนัยว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรีมีความตื่นตัวในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในระดับมาก ดังนั้นแล้วหากนำปรากฏการณ์นี้มาเป็นประโยชน์ในแง่การจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์ (2531) กล่าวว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนเมื่อมองในแง่การบริหารงานพัฒนา จะพบว่า 1) จะช่วยทำให้ประชาชนยอมรับโครงการมากขึ้น เนื่องจากเป็นโครงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน 2) ประชาชนจะมีความผูกพัน รู้สึกเป็นเจ้าของโครงการมากขึ้น 3) การดำเนินโครงการจะราบรื่นได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น 4) โครงการจะให้ประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้นและมีการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนามากขึ้น 5) จะช่วยพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนมากขึ้น และสาเหตุที่ส่งผลให้ระดับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรีมีมากนั้นสอดคล้องกับแนวคิดของนิรันดร์ จงวุฒิวศน์(2527) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือต่อบุคคลสำคัญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการลงแขกการสร้างโบสถ์วิหาร 2) ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศ ตำแหน่งทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วย 3) อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคล ที่มีอำนาจเหนือกว่าทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่างๆ เช่น บังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส ฯลฯ เช่นเดียวกับกาญจนา แก้วเทพ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ (2530) ได้กล่าวว่า ปัจจัยของการมีส่วนร่วมของประชาชน ขึ้นอยู่กับ 1) ความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองว่าสามารถจะช่วยเหลือผู้อื่นได้และ จะต้องแสดงศักยภาพจะเข้าร่วมต่อการพัฒนา 2) โครงการเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่มีเงื่อนไขแบบเศรษฐกิจ เป็นข้อเรียกร้องเบื้องต้นที่ทำให้คนจนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ 3) หน่วยครอบครัวมีความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมและการควบคุมจากเบื้องกลาง 4) การให้อิสระแก่กลุ่มชาวบ้านที่จะตัดสินใจด้วยกันในกิจกรรมต่างๆ จะสร้างความเชื่อมั่นในศักยภาพ ที่มีอยู่ในตัวเองให้เกิดขึ้นในหมู่ชาวบ้าน 5) การตัดสินใจร่วมกลุ่มไม่ได้เป็นหลักการตามเหตุผลของการแก้งำไร ผลประโยชน์สูงสุดทางวัตถุ หากแต่ตัดสินใจเข้าร่วมบนพื้นฐานคุณค่าอย่างอื่น ผลประโยชน์ทางวัตถุเป็นสิ่งที่ตามมา เป็นต้น

และถึงแม้ผลการวิจัยจะพบว่าปัจจัยด้านทัศนคติจะอยู่ในระดับมาก แต่ก็ยังเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งมีข้อสังเกตจากคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนั้น ผลวิจัยแสดงให้เห็นว่าอยู่ในระดับน้อยซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจเนื่องจากเป็นตัวแปรเดียวที่อยู่ในระดับน้อยในขณะที่ตัวแปรอื่นๆอยู่ในระดับปานกลางและมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Eagly & Chaiken, 1993, pp. 426-427) ที่กล่าวว่าความรู้สึกนึกคิดเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของทัศนคติ ดังนั้นองค์ประกอบแรก การประเมินค่า (Cognitive aspect) เห็นความสำคัญของสิ่งหนึ่ง ๆ หรือพฤติกรรมหนึ่ง ๆ กล่าวคือ การเห็นประโยชน์มาก

และการเห็นโทษน้อยของสิ่งนั้น ๆ โดยในการทำงาน บุคคลมักมีความรู้สึกที่งานที่ตนทำนั้นมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีความเห็นว่า งานของตนเป็นประโยชน์มากกว่าเป็นโทษ องค์ประกอบที่สองความรู้สึก (Affective aspect) เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ หรือพฤติกรรมหนึ่ง ๆ ทั้งในทางบวก เช่น เป็นสิ่งที่น่าพอใจ น่าสนใจ เป็นสิ่งที่ดึงดูดชื่นชม ยกย่อง เป็นต้น และในทางลบ เช่น เป็นสิ่งที่น่าเบื่อ น่ากลัว ไม่ชอบ รังเกียจ เป็นต้น โดยในการทำงานนั้น บุคคลอาจมีความรู้สึกชอบใจในหน้าที่การงานของตน งานตรงกับอุปนิสัยของตน รู้สึกภูมิใจที่ได้ทำงานนี้ หรือในทางตรงข้าม อาจรู้สึกเบื่อหน่ายในการทำงาน มีความรู้สึกท้อแท้รู้สึกยุ่งยาก (Staw อ้างถึงใน Porter & Steers, 1983, p. 115) องค์ประกอบที่สาม ความพร้อมที่จะกระทำ (Behavioral intention aspect) เป็นความรู้สึกทั้งในทางบวกว่า ตนยินดีที่จะกระทำสิ่งนั้น หรือถ้ามีโอกาสจะเลือกกระทำสิ่งนั้น รวมทั้งในทางตรงข้าม ที่ต้องการหลีกเลี่ยงการกระทำสิ่งนั้น ซึ่งอยู่ในรูปของความคิดพร้อม จะแสดงออก (Good, 1973, p. 54; Kender, 1963)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิตเพ็ง อำเภออุ้มถ่อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านทัศนคติ ด้านพฤติกรรม ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านทัศนคติ ส่วนตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านพฤติกรรม และด้านทัศนคติ นอกจากนี้ยังมีตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและด้านพฤติกรรม

และมีตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านพฤติกรรม

จากผลการวิจัยจะสังเกตเห็นได้ว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิด็จ อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรีในทุกด้าน คือตัวแปรด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งการรับรู้ข่าวสารเป็นการแลกเปลี่ยน อภิปราย ถ่ายทอดข่าวสารต่าง ๆ ระหว่างสมาชิกในสังคม สมาชิกต่าง ๆ สามารถเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย การรับรู้ข่าวสาร ในแต่ละสังคมขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละสังคมนั้นด้วย (Wilmot, 1987) ในสังคมประชาธิปไตย ขบวนการรับรู้ข่าวสาร ย่อมมีอิสระและหลากหลายรูปแบบมากกว่า สังคมเผด็จการ (Huang & Wang, 2009) และการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหลักสากลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญและจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึงการที่ปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มคนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง ร่วมมือ ร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ ตั้งแต่การคิดริเริ่มพิจารณา ตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ ในกิจกรรมทางการบริหาร การสนใจติดตามข่าวสารทางระบอบราชการ สนทนา อภิปรายพูดคุย ในประเด็นทางการบริหารหรือการปกครอง การมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน (Cohen & Uphoff, 1977 p. 81; Reeder, 1974; United Nation, 1981) จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่มีผลต่อการผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิด็จ อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี มีข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ

1. ในภาพรวมทั้งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าเป็นโอกาสที่เทศบาลตำบลขุนพิดเพ็งอำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จะต้องเร่งสร้างกิจกรรมในการจัดการขยะโดยทุกกิจกรรมจำเป็นที่จะต้องตระหนักถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนให้ได้มากที่สุด เนื่องจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นชัดเจนแล้วว่าประชาชนมีทั้งต้องให้ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะอยู่ในระดับมากนั้นเองความสำคัญกับการสร้างความรู้สึที่ดีต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลให้เพิ่มขึ้น เนื่องจากข้อค้นพบจากงานวิจัยพบว่ายังเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ตรวจสอบตัวแปรตัวนี้ว่ามาจากไหน?

2. เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ในทุกด้าน ดังนั้นเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ต้องให้ความสำคัญในเรื่องของการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการเร่งสร้าง และสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ ระยะเวลา งบประมาณ และด้านเนื้อหา จึงมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การศึกษานี้เป็นการศึกษาประชากรในเขตเทศบาลตำบลขุนพิดเพ็ง อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จึงมีข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไปว่า ควรมีการขยายพื้นที่การวิจัยให้ครอบคลุมพื้นที่ที่อยู่ภายใต้โครงการผลิตไฟฟ้า โดยใช้ชยะชุมชน ได้แก่ เทศบาลตำบลสระยายโสม และเทศบาลตำบลปลับปลาไชย อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จะได้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว และเพื่อจะได้ทราบถึงความพร้อมในการที่จะมีโครงการผลิตไฟฟ้าโดยใช้ชยะชุมชนต่อไป ควรระบุให้ชัดเจน มากกว่านี้ เสนอแนะกว้างเกินไป

2. การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณเท่านั้น จึงมีข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไปว่า ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แก้วเทพ และกนกศักดิ์ แก้วเทพ. (2530). *การพึ่งตนเองศักยภาพในการพัฒนาชนบท*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นพิมพ์.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์. (2531). *การมีส่วนร่วมของประชาชน. วารสารพัฒนาชุมชน*. 71-72
- Cohen, J. M. & Uphoff, N. T. (1977). *Rural Participation: Concepts and Measures for Project Design, Implementation and Evaluation. In Rural Development Monograph No. 2* The Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Eagly, A. H., & Chaiken, S. (1993). *Psychology of attitudes*. Fort Worth. TX: Harcourt.
- Good, C. V. (Ed.). (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Huang, T. T., & Wang, W. S. (2009). Comparison of three established measures of fear of falling in community-dwelling older adult: Psychometric testing. *International Journal of Nursing Studies*, 46, 1313-1319.
- Kender, H. H. (1963). *Attitude*. Retrieved October 25, 2009, from <http://www.novabizz.Ace/Attitude.htm>
- Likert, R. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale". In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement* (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.

- Porter, L. W., & Steers, R. M. (1983). Organization work and personal factor in turnover and absenteeism. *Psychological Bulletin*, 5, 111-151.
- Reeder, W. W. (1974). *Some aspects of the informal social participation of farm families in New York State*. New York: Cornell University Press.
- United Nation. (1981). *Department of International Economic and Social Affair. Popular Participation as a Strategy for Promoting Community Level Action and Nation Development*. Report of The Meeting for The Adhoc Group of Expert. New York: United Nation
- Wilmot, W. W. (1987). *Dyadic communication*. (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed). New York: Harper and Row Publications.